

D

Internationale Winterakademie Scheersberg 2026

Künstlerische Leitung: Prof. Dr. Klaus-Ove Kahrmann, Flensburg,

kkahrmann@googlemail.com

Administration: Karsten Biermann, Scheersberg, biermann@scheersberg.de

ORIENTIERUNG IN DER WELT DER SINNE

“Wir denken zu viel und sehen zu wenig” (Rudolf Arnheim)

Unsere ästhetische Erfahrung ist ein ganzheitlicher Vorgang. Ganzheitlich bedeutet, dass vorwiegend bildhaft, gefühlsorientiert und vernetzend erlebt wird, nicht aber begrifflich, logisch und systematisierend. Letztere Neigung und Fähigkeit entwickelt sich maßgeblich erst im Laufe des Jugendalters. Die ästhetischen Kräfte liefern für das ästhetische Bewusstsein wichtige Voraussetzungen. Natürlich spielen bei der ästhetischen Tätigkeit auch logische Prozesse eine Rolle. Auch für das ästhetische Denken und Tun gilt das Gesetz der interhemisphärischen Kommunikation – das integrative Zusammenwirken unserer Gehirnaktivitäten.

Viele Forscher beklagen, dass in unserem Bildungssystem die verbal-logische Erziehung dominiere, so dass sich die ästhetischen Prozesse nicht hinreichend entwickeln könnten. In der Tat werden diese im abwertenden Sinne mit Spielerei, sinnlosem Herumexperimentieren und unproduktivem Phantasieren gleichgesetzt. Das ist schade – und wenig sinnvoll.

Ein Erlebnis hat ganzheitlichen Charakter. Es betrifft nicht nur Verstand und Gefühl allein, sondern die Verbindung beider Rezeptionsweisen. Deswegen liegt es nahe, sämtliche Sinneseindrücke und die daran gekoppelten Erinnerungen in unsere Aktivitäten einzubeziehen.

Auseinandersetzung mit Wahrnehmung heißt dann immer Auseinandersetzung mit allen Sinnen, und zwar innerhalb des Zirkels Wahrnehmen - Denken - Handeln.

Diese drei Elemente der Organisation ästhetischer Prozesse sind von gleicher Wichtigkeit und in stetiger Vernetzung begriffen. Bei einem vollständigen ästhetischen Prozess darf nicht eines dieser Elemente fehlen.

Soll ein Kontakt der Sinneserlebnisse zueinander stattfinden, müssen Seh-Erlebnisse, Hör-Erlebnisse, Riech- und Schmeckerlebnisse sowie Körper-(Bewegungs-)Erlebnisse im Zusammenhang angeboten werden.

Und: Die Arbeit mit dem eigenen Körper ist Voraussetzung und Mittelpunkt aller unserer sinnhaften Aktivitäten.

Es ist zu beobachten, dass wir in der technisch-technologischen Gesellschaft oft Wahrnehmungsprozesse verkürzen und dadurch Details und Zusammenhänge nicht mehr wahrnehmen. Das Beobachten als besondere Wahrnehmungsfunktion wird zu wenig praktiziert. Es ist notwendig, Sinneserlebnisse künstlich zu 'dehnen', um sie in allen Nuancen zu erleben. So wird das Erleben unserer Welt plastischer, konturen- und nuancenreicher.

In den Werkstätten dieser Akademie wollen wir untersuchen und praktisch erproben, welche Lektionen zur Schule der Sinne wir unterstützen, ausweiten und verstärken können

WERKSTÄTTEN

1.

Animationsfilm

Magdalena Pilecka, Warszawa/Pl

Die Teilnehmenden verwirklichen ihre eigenen Ideen und produzieren eine Reihe von kurzen Animationsfilmen.

2.

Druckgrafik

Prof. Andreas Wendt, Alexander Frohberg, Leipzig/D

Ausgangspunkte ergeben sich aus der vielfältigen Landschaft um den Scheersberg herum. Die draussen entstandenen Skizzen werden in der Werkstatt in verschiedene Techniken und gestalterische Methoden eingefügt und weiterentwickelt.

3.

Kurzfilm

Fabio Magnifico, Köln/D und Patrick Jung, Bremen/D

Der Fokus liegt hier auf der Filmgestaltung als Gruppenarbeit. Von der Idee geht es sukzessive zum planenden Storyboard bis hin zu filmgestalterischen Variationen.

4.

Zeichnung, Malerei, Aktion

Prof. Dr. Majka Kiesner, Prof. Dr. Agnieszka Roznowska, Warszawa/Pl

Vom Erproben verschiedener Techniken und Gestaltungsweisen werden die Wege der Intuition und Konzeption so begangen, dass völlig unterschiedliche, vorher nicht planbare Realisationen entstehen. Die individuellen Ergebnisse fließen in eine Performance als Gruppenleistung ein.

5.

Performatives Theater

Prof. Dr. Esther Pürgstaller, Potsdam/D

Mit Hilfe von Bewegung und Spiel erfolgt eine phänomenologisch ausgerichtete Auseinandersetzung mit den Grundlagen von Wahrnehmung, Sensibilisierung, Improvisation und Szenenentwicklung.

6.

Experimentelle Fotografie, Dr. Monika Maslon, Dr. Lukasz Prus-Niewiadomski, Warszawa/Pl:
Assistenz: Tom Rudolf, Odense/DK

Hier geht es um Ordnungen, mit denen Gedanken und Gefühle auf verschiedene gestalterische Arten und Weisen ausgedrückt werden können. Die traditionelle Dunkelkammer und die Sphären digitaler Realisation stellen gleichermaßen gültige Orientierungsräume dar.

7.

Digitales Malen und Zeichnen

Karsten Kjærulf-Hoop, Aarhus/DK

Es wird hier versucht, die Möglichkeiten des digitalen Gestaltens auszuloten und zu erleben, dass sich mannigfaltige Verbindungen zu ‚traditionellen‘ Gestaltungswegen ergeben.

8.

Textildesign und Siebdruck

Leitung: Annekatriin Lockton, Flensburg/Handewitt

Im breiten Feld von Mode und Design spielt die Siebdrucktechnik eine bedeutende Rolle. Wir wollen mit zeichnerischen und malerischen Methoden Designvorlagen herstellen ... und dann das Siebdruckverfahren in unterschiedlichen Facetten kennenlernen.

E

International Winter Academy Scheersberg 2026

Artistic Director: Prof. Dr. Klaus-Ove Kahrmann, Flensburg,
kkahrmann@googlemail.com

Administration: Karsten Biermann, Scheersberg, biermann@scheersberg.de

ORIENTATION IN THE WORLD OF SENSES

“We think too much and see too little” (Rudolf Arnheim)

Our aesthetic experience is a holistic process. Holistic means that it is primarily experienced in a visual, emotional, and interconnected way, rather than conceptual, logical, and systematic. The latter inclination and ability only develop significantly during adolescence.

Aesthetic powers provide important prerequisites for aesthetic awareness. Naturally, logical processes also play a role in aesthetic activity. The law of interhemispheric communication—the integrative interaction of our brain activity—also applies to aesthetic thought and action.

Many researchers complain that verbal-logical education dominates our educational system, preventing aesthetic processes from developing sufficiently. Indeed, these processes are derogatorily equated with playfulness, pointless experimentation, and unproductive fantasizing.

That's a shame—and makes only little sense. An experience has a holistic character. It concerns not only reason and emotion alone, but the connection between both modes of perception. Therefore, it makes sense to incorporate all sensory impressions and the memories associated with them into our activities. An engagement with perception always

means an engagement with all the senses, specifically within the circle of perception – thinking – action.

These three elements of the organization of aesthetic processes are of equal importance and constantly interconnected. In a complete aesthetic process, not one of these elements can be missing. If sensory experiences are to connect with one another, visual, auditory, olfactory, and gustatory experiences, as well as bodily (movement) experiences, must be offered in context.

And: Working with one's own body is the prerequisite and center of all our sensory activities.

It can be observed that in our technical-technological society, we often shorten perceptual processes and thus no longer perceive details and connections. Observation as a special perceptual function is practiced too little. It is necessary to artificially 'stretch' sensory experiences in order to experience them in all their nuances. This makes the experience of our world more vivid, richer in contours and nuances.

In the workshops of this academy, we want to explore and practically test which lessons from the School of the Senses we can support, expand, and reinforce.

Internationale Bildungsstätte Jugendhof Scheersberg, Scheersberg 2, 24972 Steinbergkirche, info@scheersberg.de, 0463284800

WORKSHOPS

1.

Animated film

Magdalena Pilecka, Warsaw/Pl

The participants realize their own ideas and produce a series of short animated films.

2.

Print graphics

Prof. Andreas Wendt, Alexander Frohberg, Leipzig/D

The starting points arise from the diverse landscape around the Scheersberg. The sketches created outside are incorporated into various technical and design methods in the workshop and further developed.

3.

Short film

Fabio Magnifico, Cologne/D, Patrick Jung, Bremen/D

The focus here is on film design as a group work. From the idea, the process moves gradually to the planned storyboard and finally to film design variations.

4.

Drawing action, painting

Prof. Dr. Majka Kiesner, Prof. Dr. Agnieszka Roznowska, Warsaw/Pl

By trying out different techniques and design methods, the paths of intuition and conception are followed in such a way that completely different, previously unplanned realizations arise. The individual results flow into a performance as a group effort.

5.

Performative theater

Prof. Dr. Esther Pürgstaller, Potsdam/D

With the help of the medium of acting, a phenomenologically oriented examination of the basics of perception, sensitization, improvisation and scene development takes place.

6.

Experimental photography

Dr. Monika Maslon, Dr. Lukasz Prus-Niewiadomski, Warszawa/PL; assistant: Tom Rudolf, Odense/DK

This is about orders with which thoughts and feelings can be expressed in different creative ways. The traditional darkroom and the spheres of digital realization represent equally valid orientation spaces.

7.

Digital painting and drawing

Karsten Kjærulf-Hoop, Aarhus/DK

The aim here is to explore the possibilities of digital design and to experience the diverse connections to 'traditional' design methods.

8.

Textile design and screen printing

Annekatrin Lockton, Flensburg/Handewitt/D

Screen printing technology plays an important role in the broad field of fashion and design. We want to create design templates using drawing and painting methods ... and then get to know the screen printing process in different facets.

***Internationale Bildungsstätte Jugendhof Scheersberg, Scheersberg 2, 24972
Steinbergkirche, info@scheersberg.de, 0463284800***

PL

Międzynarodowa Akademia Zimowa Scheersberg 2026

Dyrektor artystyczny: prof. dr. Klaus-Ove Kahrman, Flensburg, kkahrman@googlemail.com
Administracja: Karsten Biermann, Scheersberg, biermann@scheersberg.de

ORIENCJA W ŚWIECIE ZMYŚLÓW

„Za dużo myślimy, a za mało widzimy” (Rudolf Arnheim)

Nasze doświadczenie estetyczne jest procesem holistycznym. Holistyczny oznacza, że doświadczamy go przede wszystkim poprzez obrazy, emocje i wzajemne powiązania, a nie konceptualnie, logicznie i systematycznie. Ta ostatnia skłonność i zdolność rozwijają się przede wszystkim w okresie dojrzewania. Siły estetyczne stanowią ważne przesłanki dla świadomości estetycznej. Oczywiście procesy logiczne również odgrywają rolę w aktywności estetycznej. Prawo komunikacji międzypółkulowej – integracyjne współdziałanie aktywności naszego mózgu – ma również zastosowanie do myślenia i działania estetycznego. Wielu badaczy ubolewa nad faktem, że w naszym systemie szkolnym dominuje edukacja werbalno-logiczna, uniemożliwiając wystarczający rozwój procesów estetycznych. W istocie, procesy te są często pejoratywnie utożsamiane z beztroską, bezcelowym eksperymentowaniem i bezproduktywnym fantazjowaniem. To niefortunne i niezbyt pomocne. Doświadczenie ma charakter holistyczny. Obejmuje nie tylko intelekt i emocje, ale także wzajemne oddziaływanie tych dwóch trybów percepcji. Dlatego sensowne jest włączenie wszystkich

wrażeń zmysłowych i związanych z nimi wspomnień do naszych działań. Angażowanie się w percepcję zawsze oznacza angażowanie wszystkich zmysłów w cyklu postrzegania, myślenia i działania. Te trzy elementy organizujące procesy estetyczne są równie ważne i stale ze sobą powiązane. Kompletny proces estetyczny nie może być pozbawiony żadnego z nich. Aby doświadczenia sensoryczne mogły oddziaływać na siebie, doświadczenia wzrokowe, słuchowe, węchowe, smakowe i cielesne (ruchowe) muszą być oferowane w spójny sposób. Co więcej, praca z własnym ciałem jest zarówno warunkiem wstępnym, jak i centralnym punktem wszystkich naszych aktywności sensorycznych. Można zauważyć, że w naszym zaawansowanym technologicznie społeczeństwie często skracamy procesy percepcyjne, przez co nie dostrzegamy szczegółów i powiązań. Obserwacja, jako specyficzna funkcja percepcyjna, jest praktykowana zbyt rzadko. Konieczne jest sztuczne „poszerzanie” doznań sensorycznych, aby doświadczyć ich we wszystkich niuansach. W ten sposób nasze doświadczenie świata staje się bardziej wyraziste, bogatsze w kontury i niuanse. Podczas warsztatów tej akademii chcemy zbadać i praktycznie przetestować, które lekcje ze Szkoły Zmysłów możemy wspierać, poszerzać i wzmacniać.

WARSZTATY

1.

Film animowany

Magdalena Pilecka, Warszawa, Polska

Uczestnicy realizują własne pomysły i tworzą serię krótkometrażowych filmów animowanych.

2.

Grafika

Prof. Andreas Wendt, Alexander Frohberg, Lipsk, Niemcy

Punkt wyjścia wyłania się z różnorodnego krajobrazu wokół Scheersberga. Szkice wykonane na świeżym powietrzu są włączane do różnych metod technicznych i projektowych, a następnie rozwijane w warsztacie.

3.

Film krótkometrażowy

Fabio Magnifico, Kolonia, Niemcy i Patrick Jung, Brema, Niemcy

Koncentrujemy się tutaj na tworzeniu filmu jako projekcie grupowym. Od pomysłu, proces przebiega krok po kroku, poprzez planistyczny storyboard, aż do różnych wariacji filmowych.

4.

Rysunek, Malarstwo, Akcja

Prof. dr Majka Kiesner, prof. dr Agnieszka Roznowska, Warszawa/PL

Eksperymentując z różnymi technikami i podejściami projektowymi, eksplorujemy ścieżki intuicji i koncepcji w taki sposób, że powstają zupełnie inne, wcześniej nieplanowane realizacje. Indywidualne rezultaty są włączane do spektaklu jako wysiłek grupowy.

5.

Teatr performatywny

Prof. dr Esther Pürgstaller, Poczdam/D

Poprzez ruch i zabawę, odbywa się fenomenologicznie zorientowana eksploracja podstaw percepcji, uwrażliwienia, improwizacji i rozwoju sceny.

6.

Fotografia eksperymentalna

dr Monika Maslon, dr Łukasz Prus-Niewiadomski, Warszawa/PL; Asystent: Tom Rudolf, Odense/DK

Kurs koncentruje się na systemach, za pomocą których myśli i uczucia mogą być wyrażane na różne kreatywne sposoby. Tradycyjna ciemnia i świat cyfrowej realizacji stanowią równie ważne przestrzenie orientacyjne.

7.

Malarstwo i rysunek cyfrowy

Karsten Kjærulf-Hoop, Aarhus/DK

Warsztaty te eksplorują możliwości projektowania cyfrowego i odkrywają różnorodne powiązania, jakie tworzy ono z „tradycyjnymi” metodami projektowania.

8.

Projektowanie tekstyliów i sitodruk Prowadząca

Annekatriin Lockton, Flensburg/Handewitt

Sitodruk odgrywa znaczącą rolę w szeroko pojętej dziedzinie mody i wzornictwa. Będziemy wykorzystywać techniki rysunkowe i malarskie do tworzenia szablonów projektowych.

Internationale Bildungsstätte Jugendhof Scheersberg, Scheersberg 2, 24972

Steinbergkirche, info@scheersberg.de, 0463284800